

Előfizetési árak:
Postán küldve, vagy helyben házhoz hordva:
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 frt — kr.
Évnyegyedre . . . 1 frt 50 kr.
Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.
Az előfizetési pénzek bérmentesen a kiadóhivatalhoz s legelőszörűbben postai utalvánnyal küldendők.

Ismeretlen kézből jött cikkeknek nem közlünk, s csak bérmentes leveleket fogadunk el.

SZOLNOK-DOBOKA.

TARSADALMI, KÖZGAZDASZATI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

„Szolnok-Dobokamegye” hivatalos közlönye.
s a megyei gazdasági egylet

Megjelenik minden vasárnapon.

A lapot érdeklő mindennemű felszólamlások (reklamációk) vagy hirdetések a szerkesztőséghez intézendők.

Hirdetési díjak: Egy 30 négyzetű centimeter tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr, ezen fölül 60 négyzetű centimeterig 1 frt s így minden megkezdett 30 négyzetű centimeternyi tér többlet után 50 kr. számítottatik. Kedvezményül 4—10-szeri beiktatásnál 50%, 11 és többszöri beiktatásnál 100%-nyi díjelengedés. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr. számítottatik.

Kéziratok vissza nem adtak. Nyilvántári cikkek garmond sora után 30 kr. fizetendő.

A gabna-kivitel ügye.

Deés, 1879. augusztus. 14

Az aratás bevégeződött. A folyamatban levő cséplésről több vidékről vett biztos adataink alapján állíthatjuk, hogy ez évben a kalászos gabna csak közepes eredménnyel jutalmazza fáradságunkat és reá tett kiadásainkat. S ennek természetes következtetése, hogy a gabna s főleg a buza és rozs ára országsszerre emelkedik, s ez távol, hogy elérte volna tető pontját s így a magassabb ár fogja részben pótolni a mennyiség hiányát.

És ha nem feledjük, hogy a múlt évi áldásból még igen nagy gabna összeggel rendelkeznek vagyonosabb birtokosaink; s ha nem feledjük, hogy ez évben külföldön, jelesen Német- Frank- és Angolhonban nagyon silány aratás volt: nagy bevételekre számíthatunk, főleg ha a kiviteli terhes feltételek módosíthatnak, ezek nem teszik lehetetlenné a kivittelt külföldre.

Mert a múlt év végén beállott s a folyó évben is tapasztalt mezőgazdasági pangás legfőbb okát az export hiányában, vagy ennek csekélységében találjuk fel.

Ha csak az európai viszonyok mérlegelésénél maradunk, hogy ekként saját hazánk terményei értékesítésére következtethessünk, azonnal látni fogjuk, hogy az európai kenyértermények értékesítése azon időtől datálódik, a mióta az amerikai, különösen a kaliforniai, az ausztráliai, sőt ujabban az indiai behozatal, a már egy idő óta félelmetes nagyságu orosz gabnabehozatal mellett, magasságának tetőpontját elérte.

Ausztria-Magyarország aránylag igen csekély mérvben járul földrészünk élelmezéséhez.

Ez exportunk is évről-évre kevesedik a külföldi hatalmas concurresekkel szemben. Nézzük mindenekelőtt legfélelmeesebb concurrenket Oroszországot. E század elején még mit sem tudtak dél-oroszországi gabnakivitelről a mint Oroszországban a civilizáció hódításokat teend, s ezzel karöltve a földmivelés s ennek eszközei fejlődni fognak, a szállítás a bensőbb területekről a vasutak terjedése után mind könnyebbé válik, évről-évre fokozottabb mérvben fogja Európát buzájával előzőlni.

Lássuk most a második óriás, versenyzőt, az észak-amerikai Egyesült-Államokat. Ezen államok a mérhetlen szűz területek colonizálása folytán évről-évre nagyobb mérvben termelik a búzát. A korábbi években csakis aranyásásról híres California; mióta belátására jutott annak, hogy az ok-szerűen üzőt mezőgazdaság ép oly jó, sőt jobb aranybánya mint amaz, melynek művelésében fáradozott eddigelé, még az ötvenes évek elején is, s az előbb műveletlen vagy rosszul művelt völgyeit és síkjait öntöző csatornákkal látván el, mesés gyorsasággal fejleszté földmivelését s ebben a buza termelését. California termelő-képessége még korántsem érte el netovábbját, fokozódni fog az még évek során, s az Egyesült-Államok többi statusai buzatermelése is folyton emelkedik. E félelmetes concurentiát még legyőzhetlenebbé teszi a szállítás olcsósága; New-Yorkból ugyanis Angliába egy mmázsa

szállítása 30—36 krba kerül, míg nekünk, Szegedről 3 frt, Budapestről 2 frt 60 krt kell fizetnünk. Csakis így lehet az, hogy az amerikai buza, olcsóbban adható Anglia vagy Franciaországban, mint a mint mi, felszámítva termelési költségeinket és számot vetve az európai termelési viszonyokkal, adni kívánhatnánk, vagy adhatnánk.

Harmadik figyelemre méltó concurren-sünk Románia, melynek buzatermelésünkre gyakorlott káros hatását a közvetlen közelségnél, s az olcsó vizi szállítás kényelménél fogva már is zsidbasztólág érezzük, s mely concurrentia ma még az Aldunánál nagyobbbrészt, primitív földmivelés fejlődésével még veszélyesebbé fog válni.

Nem kell-e, hogy gondolkozóba essék minden értelmes gazdája az országnak az árnyékát előre vetett jövő felett, s azon erős elhatározottság verjen gyökeret, miszerint a földterülmelés s józan vetés váltás elveivel homlokegyenest ellenkező, — a jövedelmezőség léteztetését kétséssé tevő, a föld erőitökét gyökereiben megtámadó, tulnyomólag gabnatermelésre fektetett gazdálkodási rendszerünkkel szakítani kell, s gazdaságainkba le kell hoznunk a gabna-termelés és állat-tartás közti tartósan bünkhődés nélkül nem mellezhető helyes arányt.

A jelenleg hazánkban tulnyomólag divó gazdasági rendszerben a jövedelmezés suly-pontja a gabnatermelésre lévén fektetve, ez eljárás által gazdaságaink legnagyobb része oly egyoldaluvá vált, hogy az első rosz termő év már is érzékenyen sújtja gazdáinkat, s ha ily rosz termő év egymásután egy évtizedben többször fordul elő (bár felváltva is), a gazdák tömege tökéjét kénytelen megtámadni, nem bir az adósságokból kibontakozni, s helyzete mind válságosabb lesz, miglen a végbukás következik be.

Saját érdekünkben fekszik, hogy a tulnyomó gabnatermelés lotteriaszerű rendszerével szakítsunk, s egy, a józan földmivelés alapelveire fiktetett helyesebb rendszert karoljunk fel. Menjünk erre, át ha nem is egyszerre, mert ez nem lehetséges, mivel nagy beruházásokat kívánna, hanem évről-évre, lassanként, pénzügyeink megrázkodtatása nélkül. — Az állattenyésztés tüzetesebb felkarolásában kell keresnünk gazdáink jövőbeni megállhatásának kulcsát.

Akarjuk hinni, reméljük, hogy elvégre belátására jut a kormány és törvényhozás azon igazságnak, hogy Magyarországon a földmivelés képezi az állami magán egyéni léteztetés legfőbb alapját, s hogy ép ez oknál fogva egy oly földmivelési politika fog közelebb inauguráltatni, mely alkalmas lesz a mezőgazdaság felvirágzásnak alapjait lerakni.

H.

A szamosvölgyi vasut 6-os bizottsági üléséből.

Deés, 1879. augusztus 6.

Meleg napokat élünk, a saison morte napjait. Mindenki, ha csak teheti hűs platán-, vagy juharfák árnyékába menekül az áfrikai hőség elől. Innen van, hogy a fürdő ivadról szóló krónika az idén sokkal több buzgó muzulmánról emlékszik meg, mint ezelőtt akármelyik esztendőben.

Természetes tehát, hogy a napi sajtó is inkább a fürdői élmények regisztrálásával kíván kedveskedni a nagy olvasó közönségnek. Persze, hogy hát ilyenkor a közügyeknek szünetelnie kell, mert mint az irás is tartja, két urnak egyszerre szolgálni nem lehet. E lapok olvasói is azt hihetnék, hogy a szamosvölgyi vasut ügye is, miután nagy idő óta szellőztetve nem volt, Balatonfüredre zárandokolt, pedig dehogyan zárandokolt, hiszen épen folyó év augusztus hó 6-án tartott a 6-os küldöttség egy ülést, melynek kevés, de érdekes tárgysorozatát épen ezuttal szándékozunk a nyilvánosság elé hozni.

Elnök ö méltósága örvendetes tudomására hozza a bizottságnak, hogy a kibocsátott törzsrészesvények eddigi száma, a mint az e célra kiállított szerződések kimutatásából kitűnik 340 részesvény értéket képvisel. De hozzá véve a határozott ígéretek (ezek közé sorozható Deés város tanácsának 20, br Bánffy Dezső főispánnak 14, Péterfy (Rozenfeld) főmérnöknek 12 részesvény aláírására vonatkozó ígérete), a községekől bevárando s az egyesektől is naponként beérkező szerződéseket biztosan constatálható, hogy a törzsrészesvények száma a 300-at meghaladja.

Az ülés egyik nem kevésbbé érdekes tárgya vala a Walser és Moskovitz czégek ajánlata is, mely szerint a szamosvölgyi vasut létesítése esetére a nevezett czégek hajlandók a szükséges felszerelési anyagok (szivattyúk, harangjelzők, ásó, kapák stb.) előállítását eszközölni oly formán, hogy a vasuti engedménnyessel kötetendő szerződés értelmében a felszerelési anyagokért fizetessék az átadás megtörténtekor 25%, az erre következő egy év leteltével szintén 25%, a hátra maradt 50% fejében a szerződő czég kötelezné magát nominal értékű törzsrészesvények átvételére. A bizottság határozata értelmében szükségesnek látszik az ajánlat érdemleges tárgyalását egyelőre elnapolni, s ezzel kapcsolatban Péterfy Zsigmondot oly értelemben megkeresni, hogy adjon fölvilágosítást, esetleg készítsen kimutatást a felszerelési anyagok azon szükségletéről, melyet a létesítendő szamosvölgyi vasut felszerelése e gyarak produktumaiból igényelne. A kérdés ezzel egyidőre megoldottnak tekintetvén, az elnök felolvastatja a m. kir. pénzügyminiszter 18,761. sz. leiratát, melyben a pénzügyminiszter hangsulyozza miszerint elősegíteni kívánván a Szamosvölgy anyagi felvirágzását, hajlandó az építéshez szükséges vasuti sineket a bizottság által megajánlott árban (métermázsánként 14 frtban) számítva 300,000 frt értékű törzsrészesvényekért a szamosvölgyi vasut érdekében megalakulandó részesvénytársaságnak átengedni. Azonban föltételül kiköti, hogy csakis azon esetben tehet ez irányban kedvező nyilatkozatot, s ajánlhatja a törvényhozó testületnek, ha az építés fogatosítására szükségelt pénzfedezet már biztosítva van olyformán, hogy a pénz mennyiség ezen kívül eső 450,000 forintnyi részének előteremtése és pedig 200,000 forint erejéig törzsrészesvényekben 250,000 frt értékben pedig elsőbbségi kötvényekben megbizható adatok alapján beigazolvá leend.

Az elnök az átirat által kívánt feltételre utalva kijelenti, miszerint előbb adott információ-jából kitűnik az, hogy a leirat által hangsulyozott egyik főfeltételnek ez idő szerint elég van már téve. A kérdés itt az, vajjon az elsőbbségi kötvények miként volnának elhelyezendő eladás avagy elzálogosítás által-e? A bizottsági tagok egyértelműleg az esetleges elzálogosítást pártolják, még pedig ezt is csak feltételosen

őhajtanák eszközölni az érdekből, hogy egyrészt a miniszteri leiratainak egyelőre elégtétessék, másrészt azért, hogy a törzsrészvények értékének remélt pontos befolyása által az elsőbbségi követvények továbbra is a társulat rendelkezése alatt maradhassanak. Különben jelenleg nem annyira a hitel művelet kérdése foroghat szóban, mint inkább azon szükségesség, melyszerint intéztessék kérvény a közlekedés ügyi miniszterhez oly értelemben, hogy a szamosvölgyi vasut ügye a szabályszerű tárgyalások megtartása után készíttessék elő arra, hogy az október hóban összeülő törvényhozás első tárgyai közé a szamosvölgyi vasut kiépítésének ügye is felvéttessék. Egyébiránt kijelenti, hogy egy közelebből Budapestre teendő útjával bizton reményli, hogy az egész ügyet végleg meg fogja oldani, úgy, hogy tavasszal a munkálatok kezdetüket vehetik.

Együttal a titkár megbízott, hogy azokat kik szerződéseiket még be nem küldötték, (s ilyenek még számosan vannak) sűrűsse meg.

Végül köszönet szavaztatik Boros Béni orsz. képviselő és vasuti igazgató főmérnöknek azon előzékeny figyelemért, melynélfogva „Az arad-körösvölgyi vasut ismertetése” cz. brochureját a bizottsági tagoknak ajándékképen megküldeni szíves volt.

B r e á n K á z m é r,
titkár.

A közigazgatási bizottság ülés- terméből.

Deés, 1879. augusztus 8.

A főispán ő méltósága az ülést 10 és fél órakor megnyitva elősorolja azon számos ügydarabot, melyek sürgős voltaknál fogva ülésen kívül nyertek elintéztetést. Ezek közül kiemelik azt, mely szerint Horváth István Szék városának polgármestere felsőbb hatóság ellen tanúsított illemellenes és sériő irmodoráért fegyelmi uton 100 frt pénzbírság és 25 frt kiszállási költség megfizetésére marasztaltatott el.

B á r ó D i ó s z e g i főjegyző olvassa M á n u G á b o r és M u n t e á n u Á g o s t o n bizottsági tagok távollétüket igazoló irataikat. Ezután dr. G a j z á g ó L á s z l ó tiszti főorvos ad elő. Havi jelentése szerint a deési járás Bálványos-Váralja községében a vérhas időközönként mintegy 46 személynél mutatkozván, ebből 15 meggyógyult, 7 meghalt és 24 orvosi gyógykezelés alatt van. Miután ezen kór a szomszédos községekben nem mutatkozott: önállólag fejlődött ki, s noha nagyobb mérvben jelentkezett szelid lefolyásának s gyógyulékony jellegének észleltetett. Hasznos házi állatainknál az orvácizos toroklob — a n-ilon-dai és bethleni járás több községeiben a sertések között nagy pusztításokat okozván a betegség kifejlődése s tovább terjedésének korlátozása végett a községek részére népszerű oktatás és utasítás adatott ki. Következtek A n c a Péter árvaszéki elnök előadmányai, melyekből, mint érdekelt s terjedelmes vitára alkalmat szolgáltatott kiemelik a gróf Teleki Miksa hagyatékára vonatkozót, Az özvegy grófné, mint gr. Teleki Irén, Bella, Blanka, László és Emma kiskora gyermekei gyámanyja részére családitanács felállítására tárgyában beterjesztett kérelmének a miniszterhez pártolólag leendő felterjesztéseért folyamodott az árvai székhöz. Az árvai székhöz tekintettel arra, hogy a családitanács tagjainak javaslatba hozott egyének egyik-másik okból a hagyatéki tömeg irányában érdekelve vannak, nem pártoló véleménynyel a közig. bizottsághoz, mint felettes gyámhatósághoz a belügyminiszterhez leendő juttatás végett a jelzett kérést felterjeszti. Az előadó elnök azon határozati javaslatát adja elő, miszerint a kérés az árvaszéki véleménynyel terjesztessék föl, még pedig azon megjegyzéssel, hogy a közig. bizottság felülvéleményezésre nem tartja magát illetékesnek. S minthogy az 1877. XX. t. cz. 152. §. miként értelmezése felett az árvaszéki tagok közt az ülés alkalmával nézet különbség támadt, felvilágosítás kérendő, vajjon az idézett §-ban felhozott „alantas gyámhatóságok” nevezete alatt csak az árvai székek, vagy a közig. bizottságok is értetnek-e? Ugy szintén ezen ügy tárgyalása-

kor fölmerülven az is, hogy míg az árvaszéki elnök, az előadó és szavazó ülnök egyhangú véleménye alapján kimondott határozattal szembe, ellenvéleményét jegyzőkönyvre vétetni kívánta s illetőleg vétette is, az előadó órást jelentett be, adjon felvilágosítást a miniszter, van-e az elnöknek külön véleményezéshez joga?

S z a r v a d i P á l alispán azt hiszi, hogy csak a tisztiügyésznek van joga az árvaszéki határozatokat megfellebbezni és nem az elnöknek is. De különben is az elnök külön véleményezésére vonatkozó kérdés a fenforgó ügygyel semmiféle kapcsolatban nem áll, az ez alkalommal elejtendő és külön tárgyalás alapjául tehető. Az illetőségre helyesnek látja az árvaszéki határozatot, melyhez az ügy érdemében is csatlakozik, annyival inkább mivel az a tisztiügyészi véleményen nyugszik.

F ő i s p á n hivatkozik a közigazgatási bizottság illetőségére nézve egy igazságügyminiszteri döntvényre.

B r u s z t I g n á c z kir. ügyész a törvény szavaiból meggyőződött arról, hogy az árvaszéki elnök külön véleményét jkőnyvre vétetheti s így e felett nem lehet vitatkozni. Szerinte a közig. bizottság illetékes, mert a miniszter előtt ez is alantabbi gyámhatóság, mint p. a Curia előtt az 1-ső és 2-od fokú bíróságok. K e m é n y M i h á l y tanfelügyelő hasonló nézetnek ad kifejezést.

Az előadó javaslatát érvekkel támogatja, de azzal szemben az alispán azon indítványát emeltetik határozatra, melyszerint az árvaszék határozata értelmében terjesztetik föl a kérés.

K o v á c s S a m u mint a gyümölcsstenyésztés és a gazdaság szellemi érdekeinek előadója, fölhozza, hogy a községi faskolák beállításával a gyümölcsstenyésztésnek első alapja le van téve, azonban, hogy ez teljesen fölvirágozhassék szükséges az erre vonatkozó elméleti ismeretek megszerezhetése utat és módot nyújtani. E tekintetből volt a közigazgatási bizottságtól elfogadva azon indítvány, mely szerint a megyei gazdasági egyesület és Deés városa által beállított gazdasági kert kertésze a helybeli polgári iskola növendékeinek bizonyos órákban a gyümölcs tenyésztésből rendszeres oktatást adjon s e fáradságáért az illető minisztertől bizonyos dotáció kéressék. Ezen ügy elintézését eleveníti föl, illetőleg megsürgerti ellátását, melynek következtében ezen kérdés az alispánhoz utasittatik, mint e tárgyban kiküldött bizottság elnökéhez.

Fölhozzatik az alispán azon jelentése, mely szerint a 63-ik sz. cs. k. hadkiegészítési parancsnokság hivatalos átiratait többnyire németül intézi. E tárgyban orvoslásért még mult évi október 8-án irtak föl a miniszterhez, mely mai napig eredménytelenül maradt, fölíratik a miniszterhez annak elintézését, illetőleg egy fordító részére adandó általános utalványozását kérve, mely nélkül a német nyelvű átiratok teljesítése iránt a törvényhatóság felelősséget nem vállal.

M á r k u s J á n o s tisztiügyész havi jelentéséből hallottuk, hogy a mult hóban 321 elintézendő darabja volt, melyből 248 elintéztetett és 73 drb hátralékban maradt azért, mert a hó utolsó napjain érkeztek hozzá. Egyszersmint bejelenti, hogy mint védőköteles m. kir. honvéd hadnagy 5 hétre be kellett vonulni zászlóaljához üszigyakorlatra.

Előterjesztetik a pénztárvizsgáló bizottság által a megye házi pénztáránál f. évi július 15-én teljesített megvizsgálásáról szerkesztett jegyzőkönyv, mely szerint a pénztár teljes jó rendben találtatott és ajánlatik, hogy utasítsassék az alispán a király és királyné Felségeik megkoronázása, valamint Fiume város száz éves jubileuma alkalmából megküldött érmeknek a pénztárból való kivételére, keretbe foglaltatására s mint leltári tárgyaknak hivatali szobájában való kifüggesztésére, az árvaszék pedig a közös és személyi árvapénztárban levő kötvényeknek az illető adósoknál való felmondására s a beveendő pénzeknek állampapírokban, vagy takarékpénztárakban való szabályszerű kezelésére.

A főispán megjegyzi, hogy a pénzkezelésre vonatkozó szabályok elégtételére már többször utasított az árvaszék, de eddig eredménytelenül, a miért kénytelen ezennel kinyilatkoztatni, hogy ha azoknak 2 hó leforgása alatt elég

nem tétetik s illetőleg a kinlevő tőkék fel nem mondatnak, úgy az árvaszéki ülnökök ellen haldéktalanul megindítja a fegyelmi eljárást és ugyan azt fogja kérni az árvaszéki elnök ellen. Az elnök fölhozza, hogy a magányamoktól régóta szedik be a pénzeket és az árvaszék eleget tesz a hozott szabályoknak. Az összesített árvai pénztárban is csak néhány föl nem mondott szerződés van. A sürgős felmondásokra az ülnököket elnöki szám alatt figyelmeztette is.

A fent részletezett javaslat elfogadtatik.

Az alispán bemutatja a f. évi július 17—25-ik napjain tartott körutja alkalmából a n-ilon-dai járás szolgabirájához intézett rendeletét. Ebből kitűnik, hogy ifj. B e r z e n c z e y M i k l ó s szolgabírói irodáját és ügykezelését kielégítő jó rendben találta. De nem ezt tapasztalta több körjegyzőnél, mert meggyőződött arról, hogy a kezéken megfordult hivatalos pénzekről naplót s több szükséges könyvet nem vezetnek, s egyáltalán, hogy a kezelés hiányos, mely hiányok a rendeletben részletezve vannak. Ezek miatt az oláhfordorházi, leményi és kozlai körjegyzők ellen a fegyelmi eljárást elrendeli s figyelmezteti a szolgabíró, hogy a szabálytalanságok megszüntetésére hatni s erről egy hó alatt jelentést tenni el ne mulassza, mert különben szigorú felelősségre fog vonatni.

Az alispán havi jelentéséből közöljük: a központban a mult hóban 1796 drb volt elintézendő, ellátatott 1231, maradt hátralék 565 ügydarab. Az elenyészett hóban dühöngött nagymérvű jégvihar megyénk nagyobb részén pusztítólag vonulva át tetemes károkat szenvedett: Deés város, Dánpatak, Petyeritye, Macskamező, Disznópataka, Rohi, Sajó-Szt.-András, Sajó-Keresztur, Bethlen, Kentelke, Sárvár, Virágosberek, Alsó-Oroszfalu, Felső-Oroszfalu, Málom, Füge, Felső-Egres, Szász-Bréte, Alsó-Egres, Sajó-Udvarhely, Magyar-Décse, Szász-Szent-Jakab, Deésakna, Alsó, Felső-Gyékényes, Kodor, Záprócz, Mánya, Kis-Somkut, Szinye, Bálványos-Váralja, Szász-Nyires, Mikeháza, Szentbenedek, az ilondai járás 23 községében és végre a csáki-gorbói járás több községeiben kisebb nagyobb mérvű károkat okozott. A kár fölvételek részben befejezettek, részben pedig folyamatban vannak. Tüzeset a megye területén 6 fordult elő. A kereskedelem és ipar terén az általános pangás észlelhető. Az aratás a befejezéshez közel áll, a termés különösen a kalászos gabonában, s ott, hol a jégverés és iszaplás nem dühöngött, közepesnek mondható; a törökbuza vetés és egyéb hüvelyes vetemények, ha kedvező időjárással tartós ősz lesz, több reményre jogosítják föl mezőgazdáinkat.

D e s s ő f f y M i h á l y szeretné ha az alispán jelentése körébe ezután a lótenyésztés ügyét is fölvenné, annyival inkább, mert Erdélyben a lótenyésztés ügye hanyatlani látszik s ezt meg kell akadályozni. Az alispán fölhivatik e tekintetben is beszerezni az adatokat.

G e n c s y A l b e r t aljegyző után a kir. adófelügyelő P i l h o f f e r I s t v á n referál. Számos ügydarabja van, vagy 60 adós ellen ingatlan végrehajtást kér elrendeltetni: havijelentése szerint a mult hóban 35,670 frt 24 kr fizettetett be egyenes adóba s így 8497 frt 24 krral több, mint a mult év júliusában. Igen terjedelmesen indokolt kérésére sok község, több szolgabíró és Deés város tanácsa ellen az adóbehajtására vonatkozó felelősség kimondatik, azon megjegyzéssel, hogy az elemi károk által sújtott községekre különös tekintettel legyen az adófelügyelő.

Az ülés 1 és fél óra után berekesztetik azzal, hogy délután folytatni fog.

Délután 5 és fél órakor a főispán ismét megnyitja az ülést.

A főjegyző jelenti, hogy gróf Bethlen Pál távollétét igazolja.

A tanfelügyelő előadmányai után V á r j o n Lajos államépítészeti főnök ad számot ügydarabjairól. Utánna V e i s z e l A n t a l a posta és táviratgy képviselője s végre a kir. ügyész olvassa föl havi jelentését. Az ülés 6 és 3/4 órakor ért véget.

Tudnivalók az 1879⁸⁰ tanévre.

A deési polg. fiu és leányiskolában az 1879⁸⁰-diki tanév kezdődik szeptember 4-én, a beiratások tartatnak szeptember 1. 2. 3-án d. e. 9—12-ig s d. u. 3—5-ig, magán-felvételi s javító vizsgák ugyane napokon 5—6-ig az intézet tanári szobájában. Beiratási díj 1 frt, mit kivétel nélkül minden növendék fizetni köteles, tandíj egész évre 4 frt, minek fele a beiratáskor, fele február 1-én fizetendő.

A polg. fiu-iskolába felvétetnek az elemi népiskola negyedik osztályát kielégítőn végzett azon növendékek, kik a magyarnyelvben annyi jártassággal bírnak, hogy a tanítást megértik. A polg. leányiskola I-ső osztályába azon növendékek vétetnek fel, kik az elemi népiskola negyedik osztályát legalább kielégítő sikerrel végezték s a magyarnyelven irnak s beszélnek.

A latinnyelv tanulásaért mi díj sem fizetendő. A franczia nyelv tanulására önkényt vállalkozók, heti 3 órai tanításért havonként 2 frtot, egész évre 20 frtot fizetnek.

Javítóvizsgára kötelezettek, nemkülönben magánvizsgát tevők kötelesek ez iránti kérvényeiket alólírhoz legkésőbb augusztus 30-ig benyújtani; e határidőn túl, az iskolaszék engedélye kérendő.

Azon szegénysorsú növendékek, kik magukat a tandíj fizetés alól felmentetni óhajtják, s tankönyv segélyben kívánnak részesülni, ebbeli kérvényüket (ha itt jártak községi szegénységi bizonylattal, ha más tanintézetből jönnek tanodai bizonyítvánnyal is felszerelve) augusztus 30-ig Tek. dr. Gajzágó László isk. széki elnök urhoz ezimezve, alólírhoz nyújtják be.

A polg. iskola hatodik osztályt kielégítő sikerrel végzett növendékek felvétetnek a gazdasági tanintézetbe, kereskedelmi akadémiába, lehetnek vasuti, távirdai, postai gyakornokok, alkalmazást nyerhetnek közigazgatás s törvénykezés segédhivatalaiban. Az I—IV osztályt elégségesen végzett növendékek átléphetnek a gymnasium, realiskola megfelelő osztályába, ha a latin, illetőleg a franczia nyelvtanból felvételi vizsgát tesznek.

Deésen, 1879. július 3-án.

Szabó Ferencz,
igazgató.

VEGYESEK.

— **A deési** társalkodási egylet folyó hó 20-án d. u. 6 órakor rendkívüli közgyűlést tart: alapszabályai módosítása tárgyában.

— **Deés város** határa tagosításának megengedhetősége tárgyában a királyi tábla végzése által elrendelt egyéni kikérdezés folyó hó 14-én vette kezdetét.

— **A Biasini gyorskocsi vállalat** menetrendje aug. 15-től előnyösen megváltozott. Kolozsvárról Deésre naponként délután 2 órakor indul a gyorskocsi, Deésről vissza naponként reggeli 4 ó. 30 perczkor. Ezen helyes intézkedés által, mind a két irányban, Budapest- Brassó-Szeben és M.-Vásárhely felé a gyorskocsi a vasuti személyvonatokkal Apahidán összeköttetésbe van hozva.

— **Földmívelés-,** ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a Szolnok-Dobokamegye területén létező Somkerék községben, hetenkint egyszer és pedig péntek napon hetivásár tartassék.

— **Deési Irén** jó hírben álló elemi leánytanodájában szeptember 1-én veszi kezdetét a tanítás.

— **Blau Gyula** hegedűművész szép közönség előtt tartá meg hangversenyét, s a közreműködő Weér György és Hoek Jánossal együtt elismerő tapsokban részesültek. Fájdalmasan vette a közönség Tüzes Borcsa dalainak elmaradását, mint a ki a tegnap közrészvét mellett a temetőbe kísért csecsemő fiának betegsége által vala a közreműködéstől visszatartva.

— **Honvédeink** f. hó 21-én indulnak M.-Vásárhelyre az őszi hadgyakorlatokra.

— **N.-Szebenben** a napokban míg a térségen az annyira várt eső hullott, addig a havasok teteje hóval volt borítva.

— **Az idei** aratás Európaszerte nagyon gyengén ütött ki; mindenfelől ros aratásról érkeznek hírek, még Dél-Oroszországból és Romániából is, s úgy látszik még hazánk panaszkodhatik a legkevésbé.

— **A „Magyar Iparosok Lapja”-nak** eddigi 7 száma igen tanulságos tartalommal jelent meg. Előfizetési díja: évnegyedre 1 frt 50 kr, félévre 3 frt. (Kiadóhivatal: sugárút 49.) E lap túlszárnyal minden eddigi magyar iparszaklapot, azért a helybeli és vidéki iparosoknak a legmelegebben ajánljuk.

— **Megküldetett** szerkesztőségünknek: **A „Föld és népei”** jeles történelmi munka 5 és 6-ik füzete Dr. Toldy Lászlótól, Méhner Vilmoskiadásában Budapest. Ára: füzetenként 30 kr. A Képes családi lapok 21-ik füzete tanulságos és mulattató érdekes tartalommal és művészi kivitelű képekkel. Ajánljuk mindezeket az érdeklődő közönség figyelmébe.

— **Gr Andrassy** lemondását [király ő felsége elvben elfogadta.

— **Gróf Andrassy** Gyula lemondása képezi a beszéd tárgyát fővárosunkban, az országban s az egész monarchiában, sőt a monarchia határáon túl is. — **Az osztrák** miniszterium ismét ujjaalakulás állapotába jutott. Egy legfelsőbb kézirat tudatja dr. Stremayr ideiglenes miniszterelnökkel, hogy ő felsége elfogadta az összes miniszterium lemondását, egy másik legfelsőbb kézirat pedig megbizsa Taaffe grófot, az eddigi belügyminisztert, új kabinet alakításával. —

Pestmegye legközelebbi közgyűlésén indítványozni fogják: szövitse fel a megye a kormányt, hogy az állam összes szükségletét s a közös hadsereg szükségletének megfelelő részét is hazai iparcikkekkel fedezze. Szolnok-Dobokamegye már évek óta ezt teszi. — **Az idei** szokatlanul esős időjárásnak a jelen században csak egyszer, 1816-ban volt párja, a mikor juniustól augusztusig folyvást esett s a termés majdnem egészen odaveszett. — **Gasteinban** királyunkat roppant néptömeg lelkesülten fogadta, s Vilmos császár előhajtatott. Mihelyt királyunk az agg császárt megpillantá, lesietett a kocsijhoz segített Vilmos császárnak kiszállani. A két uralkodó szívélyesen megölelte és megcsókolta egymást.

Hivatalos rész.

Sz. 63.—főnök.
1879.

Hirdetés.

A Tekintetes közigazgatási bizottság f. hó 8-án 1328 sz. alatti határozatával az 1876 évi t. cz. 62 szakasza alapján a jog és bélyeg illeték, fogyasztási adó, illeték egyen érték, szálló dízma váltásági tartozások, egyszóval minden néven nevezendő közvetlen adók és tartozásokra nézve a felelősséget a megye összes város és községeire nézve kimondotta, az egyenes adó tartozásokra nézve pedig mindazon községek és városok valamint közvetlen adófizetők ellen, kik tartozásaikat a múlt év f. évi esedékes adótartozásaikat benem fizették; mi tudás vétel végett ezennel közhiré tétetik azon felhívással, hogy az illető előjáróságok az adó behajtás körül tegyenek meg mindent, hogy a felelősség alkalmazva ne legyen.

Deés, 1879. augusztus 12-én.

Pilhoffer István,
k. adófelügyelő.

Szolnok-Dobokamegye alispánjától.

8999.—sz. 1879.

Hirdetmény.

Főispán Úr ő méltósága, a közelebbi időben e megye területén tett körutja alkalmával azon tapasztalatra jutott, hogy a körjegyzők a katonaságtól elbocsátásokhoz és ideiglenes felmentésekhez szükséges folyamodásokért és ahoz szükséges okmányokért, a lelkészek pedig a családi értesítésekért tulságos árokat követelnek, minélfogva közhirrre teszem hogy:

1) lelkészek a családi értesítések kiállításáért 1 frt 50 kr;

2) lelkészek a családi értesítésekre vezető azon záradékért, hogy a családban semmi változások elő nem fordultak, avagy minő változások fordultak elő? 25 krt;

3) Körjegyzők egy katonaságtól vagy honvédségtől való elbocsátáshoz megkívántató folyamodásért 1 frtot;

4) egy községi bizonyítvány házai kitöltéséért, a birtok terület és adótelek kiírásával együtt 2 frt;

5) egy a 3 és 4 pont alatt említett iratoknak ujenczozási czelokra való kiállításáért 2 frtot;

6) a sorhadi póttartalék és honvédség nyilvántartásában álló védkötelesek felmentési jog czime igazolása czéljából kiállítandó bizonyítványért és ahoz szükséges folyamodásért 1 frtot vehetnek.

Felhivom tehát az érdekelteket, hogy az ezen intézkedésem ellen cselekvő községi közegeket hozzám mind annyiszor jelentsék fel.

Deésen, 1879. augusztus 6-án.

az alispán helyett
Br. Diószegi Géza,
főjegyző.

Felelős szerkesztő: KOVÁCS SAMU.

Hirdetések.

Szolnok-Dobokamegye főispánjától.

Sz. 652.—1879.

1—3

Pályázat.

Lemonás folytán a csáki-gorbói járási orvosi állás f. évi szeptember 1-én kezdődőleg üresedésbe jöven, felhivatnak mindazok, kik ezen 400 frt évi fizetés és 100 frt utazási átalánnyal javadalmazott állást elnyerni óhajtanák, hogy kellően az 1870. XLII. t. cz. 66. és 76-ik §§. megfelelően felszerelt pályázati kérvényüket szeptember hó 20-ig én hozzám annyival inkább benyujtsák, mivel később érkezett folyamodások tekintetbe vétetui nem fognak.

Deésen, 1879. augusztus 6-án.

Br. Bánffy Dezső,
főispán.

Walser Ferencz

magyar gazdasági gépgyárak, egyesített raktár és gépműhely

erdélyországi főktelepe Kolozsvártt

(belmonostor-utca 12. sz. a.)

GYÁRI ÁRON, KEDVEZŐ FELTÉTELEK ÉS JÓTÁLLÁS MELLETT AJÁNLIJA:

cséplőgépeket járgány és kézerőre, **szoró és tisztító rostákat**, kitűnőnek elismert **Trienrőket** konkoly, búkköny és zab kiválasztásra, magyar sorokéket és eke-taligákat, vasboronákat, törökbúza-morzsolókat, szecsakavágókat, gyűrűs-hengereket, sor- és vető-gépeket, répa-vágókat, daráló-gépeket, **lisztörő-malmokat** kerék vagy gőzhajtásra, **borsajtókat**, **szőlőszűrő** és **szőlőrostákat**, **cséplőgép-feckendőket**, **vasszerkezetű szivattyus kutakat**. 3—10

A gépműhelyben minden javítások a legfigyelmesebben eszközöltetnek.

Bizományi raktár Deésen **SZOLNOK-DOBOKAMEGYEI GAZDASÁGI EGYLETNÉL.**

Sz. 700.—1879.

3—3

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési miniszterium az 1879. évi július hó 20-án kelt 11560 számú rendeletével a nagybányai államut több szakaszán lévő utbiztonsági karfák újbóli felállítását 880 frt 73 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkákat foganatosításának biztosítása czéljából az 1879. évi augusztus hó 19-ik napjának d. e. 9 órájára a szolnok-dobokamegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdtetetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Kelt Deésen, 1879. július hó 25-én.

Szolnok-Dobokamegyei m. kir. építészeti hivatal.

Alóírt főügynökség tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy összes idejégkárait a kötvény feltételeiben megállapított szeptember havi idő helyett **azonnal kifizeti**; méltóztassanak tehát a károsultak akár közvetlen, akár az ügynökségek közvetítésével a pénz átvétele végett jelentkezni.

Kolozsvárt, 1879. július hó 25-én.

A trieszti általános biztosító társulat
(Assicurazioni Generali)
3-4 főügynöksége.

Boér s. k.

Dr. HANDLER MÓR

orvos és sebésztudor, szülész és szemész,

gyógyít gyökeresen fényes s tartós siker **biztosítása** mellett mindennemű

titkos betegségeket

1) az **önfertőzésnek** minden következményeit, u. m.: az **ingerlékeny gyengeséget**, az **ondófolást**, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férferőt),

2) **hugycsőfolyásokat** (még időtleneket is), a **nemzörészek bujakóros felkelyeit** és **másodrendű bujakórt** minden alakjaiban és elcsufításában;

3) **hugycsőszűköléseket**;

4) friss s újdult nyákfolyásokat **nőknel**, az ugynevezett **fehértályást**, és az onnan eredő

magtalan ságot;

5) **börkiütéseket**;

6) a hugyholyag betegségeit és mindennemű **vizelési nehézségeket**.

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és este 7 órától 8-ig.

Lakik: PESTEN, belváros, kigyó-utca 1. szám, kigyó- és városház utca sarkán, (Rottenbiller-féle házban) 1-ső em. bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek.

Galandféreg (Pántlika-giliszta)

6 óra alatt kihajtatik.

Sz. 1139.—1879.

1—3

Árverési hirdetmény.

Szamosujvár sz. királyi város közönsége a tulajdonához tartozó következő javadalmakat u. m.

1. A városi szesz- és pálinka árulási jogot	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8101	frt.
2. „ „ sör árulási jogot	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1218	„
3. „ „ „piaczi“ vendéglőt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2700	„
4. „ „ „hegy alatti“ fogadót	—	—	—	—	—	—	—	—	—	870	„
5. „ „ „hurdukáta“	—	—	—	—	—	—	—	—	—	550	„
6. „ „ „fácsebinye“	—	—	—	—	—	—	—	—	—	851	„
7. „ „ „hosszu“	—	—	—	—	—	—	—	—	—	785	„
8. „ „ „cserepes“	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400	„
9. „ „ „karli“	—	—	—	—	—	—	—	—	—	530	„
10. „ „ helypénz s behozatali vámot	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6500	„
11. „ „ kövezet vámot	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1133	„
12. „ „ alsó-híd vámot	—	—	—	—	—	—	—	—	—	800	„

felkiáltási ár mellett 1880-ik évi január 1-től 1882-ik december 31-ig számított 3 az az három évi időtartamra, folyó évi szeptember hó 16-ik és következő napjain a város tanácsházánál tartandó nyilvános árverés után, a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fogja adni.

Mindazok, kik az árveréshez hozzá szólni kívánnak, a felkiáltási árnak 10%-kát kötelesek készpénzben, vagy bürze érték szerinti állampapírokban az árverező bizottság kezére előlegesen letenni, s az, kire a haszonbérlet leveretett, bánatpénzét a levert haszonbéri összeg 10%-kára lesz köteles azonnal kiegészíteni.

A mások nevében árverezni kívánók hitelesített írásbeli felhatalmazást tartoznak beadni.

Azok, kik az árverés idején a városi pénztárnak hátralékosok, ugy szintén azok is, kik a várossal bárminő viszonyból eredett perben állanak, nem árverezhetnek.

Az árverési tény az árverezőre nézve azonnal, a városi közönségre nézve azonban csak a képviselő testület jóváhagyása után kötelező.

A szóbeli árverés befejeztéig 50 kros bélyeggel, s kellő — a megígért haszonbéri összeg 10%-kát tevő — bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok (offertek) is elfogadhatnak. Az ily zárt ajánlatokban a megígért haszonbéri összeg számmal és betűvel is, valamint az ajánlattevőnek neve, lakhelye, s az iránti nyilatkozata, hogy a haszonbéri szerződés pontjait teljesen ismeri, s azoknak magát alá veti — olvashatólag s tisztán kiteendő.

A fennebbi feltételeknek meg nem felelő zárt ajánlat semmianek vétetik.

Egyenlő összegű szóbeli ígért s írásbeli ajánlat között az előbbi bir elsőbbséggel; — két egyenlő írásbeli ajánlat között a sors dönt.

A haszonbéri összeg kész pénz, bürzei értékkel biró állam kötvények, s bárhol találtató — a városi közönség által elfogadható — ingatlan javak által biztosítható, s a biztosíték a szerződés jóváhagyása iránti értesítéstől számított 14 nap alatt kijelölendő.

Ha valamely árverező, — ki bánatpénzt tett le — a leveretés alkalmával a szerződést aláírni vonakodnék, — vagy pedig, ha aláírná ugyan a szerződést, de a kötelezett biztosítékot 14 nap alatt ki nem jelölné, — vagy végre az elfogadott biztosítékra, az elfogadás iránti értesítéstől számított 30 nap alatt a városi közönség zálogjogát telekkönyvileg be nem kebelezetné, bánatpénzét elveszti, s kárára, valamint költségére új árverés fog tartatni.

A két példányban kiállítandó haszonbéri szerződésre kívántató illeték — s bélyeg kiadást haszonbérlet tartozand hordozni, ugy szintén a haszonbéri viszonyból eredett bárminő illeték s bélyeg kiadást is.

A haszonbéri szerződések pontjai s a díjszabályzatok (tariffák) a hivatalos órák alatt a tanács irodájában megtekinthetők.

Szamosujvár sz. kir. város tanácsa, 1879. július hó 28-án.

a polgármester távollétében

Goposa Joachim,

tanácsnok.

Osztian Kristóf,

főjegyző.